

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи перекладу в міжнародному бізнесі

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування

Спеціальність D3 Менеджмент

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Затверджено на засіданні
кафедри менеджменту і
маркетингу Протокол № 5
від 19 лютого 2026 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи перекладу в міжнародному бізнесі
Викладач (-і)	Зварич Олена Ігорівна
Контактний телефон викладача	+380503737875
Е-mail викладача	olena.zvarych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді /сайті
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Основи перекладу в міжнародному бізнесі» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок у сфері перекладу ділової документації, усного та письмового перекладу в контексті міжнародної бізнес-діяльності.</p> <p>У процесі вивчення дисципліни студенти опановують основні теорії та методи перекладу, особливості перекладу різних видів ділових документів, контрактів, кореспонденції та презентацій. Особлива увага приділяється термінологічним особливостям мови бізнесу, специфіці галузевого перекладу у сферах фінансів, маркетингу, права та менеджменту, а також культурним аспектам міжмовної комунікації в міжнародному бізнес-середовищі.</p> <p>Дисципліна передбачає розвиток у студентів навичок адекватного відтворення змісту та стилю ділових текстів різних жанрів, опанування сучасних комп'ютерних засобів та технологій перекладу, а також формування вміння працювати з фаховою термінологією в умовах реальної міжнародної ділової практики.</p> <p>Вивчення дисципліни сприяє підготовці фахівців, здатних ефективно здійснювати міжмовну комунікацію в міжнародному бізнес-середовищі, забезпечувати якісний переклад ділової документації та виступати посередниками у міжкультурній діловій взаємодії в умовах глобалізації.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни «Основи перекладу в міжнародному бізнесі» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок у сфері перекладу ділової документації та усного ділового мовлення в контексті міжнародної бізнес-діяльності, розвиток здатності здійснювати якісний міжмовний та міжкультурний переклад у різних сферах міжнародного бізнесу з урахуванням галузевої специфіки та культурних особливостей ділової комунікації.</p> <p>Вивчення дисципліни передбачає досягнення таких цілей. У сфері знань та розуміння студенти мають засвоїти теоретичні основи та ключові концепції перекладознавства в контексті міжнародного бізнесу, зрозуміти специфіку перекладу різних видів ділових документів та текстів, опанувати термінологічні особливості мови бізнесу в різних галузях міжнародної економічної діяльності, а також вивчити культурні аспекти міжмовної комунікації у міжнародному бізнес-середовищі.</p> <p>У сфері практичних навичок здобувачі навчатися здійснювати адекватний письмовий переклад ділової кореспонденції, контрактів, фінансових та юридичних документів, опанують техніки усного перекладу на ділових переговорах, нарадах та презентаціях, набудуть навичок роботи з галузевою термінологією у сферах фінансів, маркетингу, права та менеджменту, а також навчатися використовувати сучасні комп'ютерні засоби та технології перекладу в міжнародній діловій практиці.</p> <p>У сфері аналітичних та перекладацьких компетентностей студенти розвинуть здатність аналізувати особливості ділових текстів різних жанрів та визначати оптимальні стратегії їх перекладу, сформулюють навички редагування та якісного контролю перекладених матеріалів, а також опанують методи роботи з термінологічними словниками, глосаріями та базами даних перекладів.</p> <p>У сфері міжкультурних та комунікативних компетентностей здобувачі розвинуть розуміння культурних відмінностей та їх впливу на особливості ділового перекладу, навчатися адаптувати зміст та стиль перекладу відповідно до культурного контексту та цільової аудиторії, а також сформулюють здатність виступати ефективним посередником у міжкультурній діловій комунікації на міжнародному рівні.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері перекладу в міжнародному бізнесі, що характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів перекладознавства, лінгвістики та міжкультурної комунікації в контексті міжнародної</p>	

ділової діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації в процесі здійснення перекладу ділових текстів різних жанрів.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях письмового та усного перекладу в міжнародному бізнес-середовищі.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово в контексті здійснення міжмовного перекладу ділової документації.

ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою на професійному рівні в контексті міжнародної ділової комунікації та перекладацької діяльності.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій та комп'ютерних засобів перекладу в міжнародній діловій практиці.

ЗК13. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності в процесі здійснення міжкультурного перекладу в міжнародному бізнесі.

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті з урахуванням крос-культурних відмінностей у діловій комунікації та перекладацькій практиці.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики ділових текстів різних жанрів з метою визначення оптимальної стратегії їх перекладу.

СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій перекладу, зокрема комп'ютерні системи автоматизованого перекладу та термінологічні бази даних.

СК11. Здатність здійснювати ефективну міжмовну комунікацію в процесі усного та письмового перекладу в різних сферах міжнародної ділової діяльності.

СК13. Розуміти принципи і норми міжнародного права та використовувати їх у процесі перекладу юридичних та ділових документів.

СК14. Розуміти принципи економіки та бізнесу і застосовувати їх у процесі галузевого перекладу у сферах фінансів, маркетингу та менеджменту.

СК15. Здатність формувати та демонструвати професійні перекладацькі компетентності в процесі усного та письмового перекладу в міжнародному бізнес-середовищі.

Результати навчання (ПРН):

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів та принципів перекладознавства в контексті міжнародної ділової комунікації.

ПРН4. Демонструвати навички аналізу ділових текстів різних жанрів та визначення оптимальних стратегій і методів їх перекладу.

ПРН5. Описувати змістові та стилістичні особливості ділової документації різних видів та здійснювати їх адекватний переклад.

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та систематизації термінологічної інформації з використанням сучасних словників, глосаріїв та баз даних перекладів.

ПРН7. Виявляти навички письмового перекладу ділової кореспонденції, контрактів, фінансових, юридичних та маркетингових документів.

ПРН8. Застосовувати сучасні методи та комп'ютерні технології перекладу для забезпечення якості та ефективності перекладацької діяльності в міжнародному бізнесі.

ПРН11. Демонструвати навички усного перекладу на ділових переговорах, нарадах, конференціях та презентаціях у міжнародному бізнес-середовищі.

ПРН12. Оцінювати якість перекладу ділових текстів та здійснювати їх редагування відповідно до норм цільової мови та вимог міжнародної ділової практики.

ПРН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами в контексті міжнародної ділової комунікації та перекладацької діяльності.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти етично та професійно відповідально в процесі здійснення перекладацької діяльності в міжнародному бізнес-середовищі.

ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи з фаховою літературою, термінологічними словниками та сучасними ресурсами у сфері перекладу в міжнародному бізнесі.

5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		16	
практичні (семінарські)		14	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
VII	D3 Менеджмент	IV	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
ЛЕКЦІЯ 1. ПРОЦЕС ПЕРЕКЛАДУ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ Сутність та значення перекладу як інструменту міжнародної ділової комунікації. Основні теорії та концепції перекладознавства в контексті міжнародного бізнесу. Структура та етапи процесу перекладу ділових текстів. Види перекладу в міжнародній діловій практиці: письмовий, усний, синхронний та послідовний. Якість перекладу та критерії її оцінювання в міжнародному бізнес-середовищі.	2	2	8
ЛЕКЦІЯ 2. КОМПЛЕКСНИЙ ОГЛЯД СИСТЕМИ БАНКІВСЬКОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ Сутність та значення банківської документації в системі міжнародного бізнесу. Класифікація та види банківських документів у міжнародній фінансовій практиці. Особливості термінології та мовностилістичні характеристики банківської документації. Специфіка перекладу основних видів банківських документів: платіжних доручень, акредитивів, банківських гарантій та виписок. Міжнародні стандарти оформлення банківської документації та їх врахування у процесі перекладу.	2	2	9
ЛЕКЦІЯ 3. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ У МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЯХ Сутність та значення фінансової звітності в діяльності міжнародних компаній. Види та структура фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів (МСФЗ/IFRS). Термінологічні особливості фінансової звітності та специфіка її перекладу іноземними мовами. Переклад основних форм фінансової звітності: балансу, звіту про прибутки та збитки, звіту про рух грошових коштів. Культурні та правові відмінності у підходах до фінансової звітності різних країн та їх врахування у перекладацькій практиці.	2	2	9
ЛЕКЦІЯ 4. ДІЛОВЕ ЛИСТУВАННЯ: КОМУНІКАЦІЯ З МІЖНАРОДНИМИ ПАРТНЕРАМИ Сутність та значення ділового листування як форми міжнародної бізнес-комунікації. Жанрові різновиди та структура ділових листів у міжнародній практиці. Мовностилістичні особливості ділової кореспонденції англійською та іншими іноземними мовами. Специфіка перекладу ділових листів, електронної кореспонденції та офіційних повідомлень міжнародним партнерам. Культурні	2	2	9

відмінності у стилі та етикеті ділового листування різних країн та їх врахування у перекладацькій практиці.			
ЛЕКЦІЯ 5. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ДОГОВОРИ Сутність та значення зовнішньоекономічного договору в системі міжнародної ділової документації. Класифікація та види зовнішньоекономічних договорів у міжнародній торговельній практиці. Структура, реквізити та мовностилістичні особливості зовнішньоекономічних договорів. Термінологія зовнішньоекономічних договорів та специфіка її перекладу іноземними мовами. Міжнародно-правові норми та вимоги до перекладу зовнішньоекономічних договорів і контрактів.	2	2	9
ЛЕКЦІЯ 6. ТИПОВІ АНГЛОМОВНІ КОНТРАКТИ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ Сутність та класифікація типових англомовних контрактів у міжнародній діловій практиці. Структурні та мовностилістичні особливості англомовних контрактів: терміни, кліше та юридичні формули. Основні труднощі перекладу англомовних контрактів українською мовою та стратегії їх подолання. Практика перекладу типових видів англомовних контрактів: договорів купівлі-продажу, постачання, надання послуг та агентських угод. Редагування та якісний контроль перекладу англомовних контрактів відповідно до норм української ділової мови..	2	3	8
ЛЕКЦІЯ 7. ТИПОВІ УКРАЇНОМОВНІ КОНТРАКТИ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЮ Сутність та особливості україномовних контрактів як об'єкта перекладу англійською мовою. Структурні та мовностилістичні особливості україномовних контрактів та їх відтворення в англомовному перекладі. Основні труднощі перекладу україномовних контрактів англійською мовою: безеквівалентна лексика, юридичні терміни та реалії. Практика перекладу типових видів україномовних контрактів англійською мовою: договорів поставки, підряду, оренди та спільної діяльності. Адаптація україномовних правових норм та реалій до вимог англомовної міжнародної ділової практики.	2	3	8
ЗАГ.:	14	16	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості (усні відповіді, доповіді, дискусії, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування, контрольні роботи).</p> <p>Оцінки отримані здобувачами, виставляються в електронні академічні журнали в 100 бальній шкалі.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання – 80 балів; – самостійна робота – 20 балів. <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається наростаючим підсумком як сума оцінок за поточне оцінювання, та самостійну роботу відповідно до їх розподілу у електронному журналі.</p> <p>Підсумкова залікова оцінка виставляється на останньому практичному (семинарському) занятті.</p> <p>Результати оцінювання заносяться до електронних екзаменаційних відомостей навчання здобувачів освіти.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у</p>
---	--

	<p>національну шкалу та шкалу ECTS за схемою:</p> <p>Зараховано – «відмінно» (90-100 балів) – (А – за шкалою ECTS)– здобувач демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – «добре» (70-89 балів) (за шкалою ECTS: 80-89 – В; 70-79 – С) – здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності у розв’язках;</p> <p>Зараховано – «задовільно» 50-69 балів (за шкалою ECTS: 60-69 – D; 50- 59 – E) – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано (менше 50 балів) (за шкалою ECTS: 26-49 – FX; 1-25 – F) – здобувач не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.</p> <p>Також за рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовки публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника», URL: https://surl.li/wmmuhb; «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника» URL: https://surl.li/dxovqb).</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Здобувач виконує контрольні роботи головна мета яких – перевірка ступеня засвоєння здобувачами теоретичних положень курсу. У разі відсутності здобувача при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного практичного (семінарського) заняття.</p>
<p>Практичні (семінарські) заняття</p>	<p>Практичні (семінарські) заняття проводяться з метою формування у здобувачів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні (семінарські) заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і практичні навички з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань здобувачів.</p>
<p>Самостійна робота</p>	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи здобувача, що відводиться на вивчення дисципліни «Основи перекладу в міжнародному бізнесі» складає 60 год.</p> <p>Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем вищої освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.</p> <p>Оцінювання самостійної роботи проводиться за окремим розкладом під час тижнів контролю за самостійною роботою. Оцінки, отримані здобувачами вищої освіти вносяться до журналу занять навчальної групи та враховуються при визначенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового</p>	<p>Максимальну оцінку 100 балів здобувач може отримати протягом семестру за всі види контролю в межах практичних (семінарських) занять та за самостійну роботу.</p>

контролю	
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік.
7. Політика курсу	
<p>Письмові роботи: здобувач повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання, а для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей. Здобувачам вищої освіти, які не отримали оцінку за підсумковий семестровий контроль, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіка ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.</p> <p>Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/). Списування під час виконання завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.</p> <p>У здобувачів є можливість отримати додаткові бали пройшовши онлайн курси на навчальних платформах Prometheus, Coursera тощо. Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють чи поглиблюють знання з дисципліни. Попередньо здобувач повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу: olena.zvarych@cnu.edu.ua).</p> <p>Результати неформальної освіти визнаються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: https://surl.li/xpiocw).</p> <p>При використанні технологій штучного інтелекту здобувачі повинні дотримуватись «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» (URL: https://surl.li/zntjjk).</p>	
8. Рекомендована література та інші джерела	
<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ташенко Г. В. Переклад ділової документації : навчально-методичний посібник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 108 с. Karazin 2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с. 3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник. Вінниця : Нова книга, 2003. 448 с. 4. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення : навч. посіб. 9-те вид., випр. і доп. К. : Алерта, 2018. 302 с. 5. Шевчук С. В. Усне і писемне ділове спілкування (для державних службовців) : навч. посібник. К. : Алерта, 2015. 448 с. <p>Англомовна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. O'Rourke J. S. Management Communication: A Case Analysis Approach. 7th ed. Routledge, 2023. Routledge 7. Berkland M. K., Buxbaum A. G. (Eds.). Intercultural Communication for the Global Business Professional. 1st ed. Routledge, 2023. DOI: https://doi.org/10.4324/9781003298199 Taylor & Francis 8. Byrne J. Scientific and Technical Translation Explained: A Nuts and Bolts Guide for Beginners. Routledge, 2012. 272 p. 9. Alcaraz Varó E., Hughes B. Legal Translation Explained. Routledge, 2014. 224 p. 10. Firth M. Translating Business Documents: A Practical Guide. Routledge, 2022. <p>Нормативні документи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: 	

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
12. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
13. Офіційні переклади законів України англійською мовою. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/en/lenglaws> [Zakon Rada](https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/en/lenglaws)
14. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ/IFRS). URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/msfz>

Інтернет-ресурси:

15. Linguee — двомовний словник та корпус текстів для перекладачів. URL: <https://www.linguee.com>
16. ProZ.com — міжнародна платформа для перекладачів. URL: <https://www.proz.com>
17. Termium Plus — термінологічна база даних. URL: <https://www.btb.termiumplus.gc.ca>
18. DeepL Translator — система машинного перекладу. URL: <https://www.deepl.com>
19. SDL Trados Studio — CAT-інструмент для перекладачів. URL: <https://www.trados.com>

Викладач

Зварич Олена Ігорівна

